

Využitie služobného psa vo vybraných druhoch organizačno-taktických foriem činnosti služby poriadkovej polície

Vladimír Ďurišin¹, Boris Löffler²

Abstrakt: vedecký článok „Využitie služobného psa vo vybraných druhoch organizačno-taktických foriem činnosti služby poriadkovej polície“ je súčasťou záverečných výstupov výskumnej úlohy 3/2004 – Metódy výskumu a vývoja policajných činností (výsk. VVÚ 130). Vedecký článok v úvode definuje a podrobne charakterizuje organizačno-taktické formy činnosti služby poriadkovej polície s akcentom na hliadkovú a obchôdzkovú službu ako nosné výkonné organizačno-taktické formy činnosti Obvodných oddelení Policajného zboru. Následne autori vymedzili obsahovú podstatu využitia služobných psov pri výkone predmetných organizačno-taktických foriem činnosti.

Kľúčové slová: organizačno-taktické formy činnosti, hliadková služba, obchôdzková služba, služobná kynológia, služobný pes.

Abstract: the scientific article "The use of a service dog in selected types of organizational-tactical forms of activity of the police service" is part of the final outputs of the research task 3/2004 - Methods of research and development of police activities (ex. VVÚ 130). The scientific article in the introduction defines and characterizes in detail the organizational-tactical forms of activity of the order police service with an emphasis on patrol and patrol service as the supporting executive organizational-tactical forms of activity of the District Departments of the Police Force. Subsequently, the authors defined the content essence of the use of service dogs in the performance of the relevant organizational-tactical forms of activity.

Keywords: organizational and tactical forms of activity, patrol service, patrol service, service canine, service dog.

Úvod

Úspešnosť a efektívnosť realizácie policajnej verejno-poriadkovej činnosti priamo závisí od schopnosti výberu vhodnej metódy, prostredníctvom ktorej policajný poriadkový orgán pôsobí navonok do prostredia pri plnení bezpečnostných úloh a eliminácii kriminality. Metóda aplikovaná prostredníctvom činnosti služby poriadkovej polície **tvorí vnútornú náplň tvoriacu obsah vykonávaných organizačno-taktických foriem činnosti**, prostredníctvom ktorých je zvyčajne prezentovaná smerom ku konkrétnym adresátom. Každá metóda činnosti

¹ RNDr. Ďurišin V., externý učiteľ Katedry policajných vied Akadémie policajného zboru v Bratislave

² doc. JUDr. Boris Löffler PhD. vedúci Katedry policajných vied Akadémie policajného zboru v Bratislave

má teda konkrétnu formu realizácie, ktorou sa prejavuje navonok a ktorá má povahu služobnej činnosti alebo služobného zákroku a súčasne vyjadruje i obsah činnosti alebo služobného zákroku. Zároveň vyjadruje i obsah činnosti pri ochrane verejného poriadku a v boji s protiprávnou činnosťou³.

Spojenie vhodného aplikačného prostriedku s príslušnou realizačnou metódou vytvára harmonický celok metóda–prostriedok, ktorého účelom je zefektívnenie predmetnej činnosti policajno-bezpečnostného charakteru v oblasti ktorej cieľové určenie smeruje k eliminácii konkrétneho spoločenského problému v našom prípade problému kriminálneho, resp. protiprávneho charakteru. *Cieľom autorov vedeckého článku je vymedzenie konkrétnych aplikačných rovín využitia služobného psa pre zefektívnenie realizácie vybraných druhov organizačno-taktických foriem činnosti.*

Organizačno-taktické formy činnosti Obvodných oddelení PZ

Policajná verejno-poriadková činnosť predstavuje systém krokov, operácií a techník vykonávaných v zmysle zákona a interných predpisov, smerujúcich navonok do prostredia, s cieľom eliminovať reálne, či predpokladané negatívne javy ohrozujúce želanú úroveň stavu verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti v spoločnosti. Tento cieľavedomý, zámerný a koordinovaný spôsob postupu subjektov pôsobiacich v rámci organizačnej štruktúry služby poriadkovej polície pri plnení vytýčených cieľov v oblasti výkonnej ochrany verejného v sebe zahŕňa náležitosti /determinanty/ určujúce charakter reakcie na tieto negatívne javy, prostredníctvom ktorej tieto včas a efektívne eliminuje. Úspešnosť tohto konania je teda podmienená včasnou, operatívnou a adekvátnou reakciou kompetentných subjektov a ich spôsobilosťou odzrkadľujúcou sa v schopnosti účelne a efektívne konať z pohľadu organizácie a taktiky následne realizovaných činností. Bez adekvátnej reakcie⁴ z pohľadu organizácie a taktiky následných činností nie je možné dosiahnuť požadovanú úroveň kvality verejného poriadku a vnútornej bezpečnosti v spoločnosti. Forma, ktorou policajné poriadkové orgány navonok pôsobia pri výkone policajnej verejno-poriadkovej činnosti sa môže v konečnom dôsledku pozitívne, či negatívne odzrkadliť i na verejnej mienke, a preto je nesmierne dôležitá.

---

³ CHOMA, P., Bratislava 1996 Poriadková činnosť polície, III diel, s. 33.

⁴ KOČAN Š., LOFFLER B., ZÁMEK D., Poriadková polícia, Plzeň 2013, ISBN 978-80-7380-462-6, str.

Základné organizačno-taktické formy činnosti obvodného oddelenia sú:

- stála služba,
- **hliadková služba,**
- **obchôdzková služba,**
- hlásna služba,
- administratívne práce,
- ostatná služobná činnosť.

Doplňujúce organizačno-taktické formy činnosti sú:

- strážna služba,
- policajná asistencia.

Hliadková služba

Hliadkovou službou sa rozumie činnosť hliadky Policajného zboru, ktorá je vykonávaná pešo, so služobným cestným vozidlom alebo služobným plavidlom v určenom úseku hliadky za účelom predchádzania a zabraňovania narušovaniu verejného poriadku, páchaniu trestnej a inej protiprávnej činnosti, pátrania po osobách a veciach a plnenia ďalších bezpečnostných úloh.

Hliadkovú službu⁵ na obvodnom oddelení spravidla vykonáva referent, starší referent pre riadenie referentov, referent s územnou a objektovou zodpovednosťou a starší referent pre prácu v komunitách. Na základe rozhodnutia riaditeľa vykonáva hliadkovú službu v odôvodnených prípadoch vzhľadom na bezpečnostnú situáciu aj referent špecialista - poverený policajt, starší referent - poverený policajt a referent stála služba. Na pohotovostnej motorizovanej jednotke vykonáva hliadkovú službu spravidla referent. V prípade potreby hliadkovú službu vykonáva aj policajt zaradený na inej funkcii alebo útvere Policajného zboru.

---

⁵ Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru v aktuálnom znení

V prípade hliadky zloženej z policajtov viacerých súčastí Policajného zboru je veliteľom hliadky vždy policajt služby poriadkovej polície Policajného zboru.

Hliadková služba je vykonávaná v určenom úseku hliadky. Úsekom hliadky sa rozumie presne vymedzená časť územnej časti obvodu, napríklad mestská štvrť, niekoľko ulíc, námestie, vodná nádrž, vodné dielo alebo úsek vodného toku.

Hliadkou sa na účely tohto nariadenia rozumie policajt alebo niekoľko policajtov v rovnošate, prípadne v občianskom odeve podľa rozhodnutia riaditeľa alebo veliteľa pohotovostnej motorizovanej jednotky, do ktorej je zaradený aj dobrovoľný strážca poriadku, ako aj policajt inej služby Policajného zboru, príslušník ozbrojeného bezpečnostného zboru alebo príslušník bezpečnostných orgánov susedných štátov (zmiešaná hliadka). V prípade zmiešanej hliadky pôsobiacej na území Slovenskej republiky je veliteľom hliadky vždy policajt služby poriadkovej polície Policajného zboru.

Pred nástupom hliadky do výkonu hliadkovej služby riaditeľ, veliteľ, 1. zástupca riaditeľa, 2. zástupca riaditeľa, zástupca riaditeľa, zástupca veliteľa, starší referent pre riadenie referentov, veliteľ čaty, zástupca veliteľa čaty alebo stála služba vykonajú jej inštruktáž. Ak nemôže vykonať inštruktáž žiaden z uvedených policajtov na obvodnom oddelení a pohotovostnej motorizovanej jednotke, hliadka sa oboznámi s inštruktážou zapísanou v module IIS SAP „Denný plán“. Oboznámenie sa s inštruktážou potvrdí policajt SAPPINom. Účelom inštruktáže je najmä oboznámiť hliadku s bezpečnostnou situáciou a pátraním po osobách a veciach, skontrolovať výstroj, výzbroj a úpravu zovňajšku. Inštruktáž sa vykonáva ihneď po nástupe do výkonu služby, ktorá trvá 15 minút, v odôvodnených prípadoch 30 minút. Hliadka môže určený úsek hliadky opustiť len vtedy, ak si to vyžaduje úspešné dokončenie služobného zákroku alebo opatrenia, ktoré nemôžu byť zabezpečené inak, napríklad prenasledovanie páchatel'a trestnej činnosti, poskytnutie pomoci zraneným osobám, náhla nevoľnosť člena hliadky a podobne, alebo v odôvodnenom prípade na základe príkazu nadriadeného, stálej služby alebo operačného strediska. Hliadka o opustení určeného úseku hliadky a o návrate do určeného úseku hliadky vždy ihneď informuje stálu službu alebo operačné stredisko.

Striedanie jednotlivých zmien pohotovostnej motorizovanej jednotky sa vykonáva s ohľadom na striedanie zmien obvodných oddelení tak, aby nedošlo k neobsadeniu územného obvodu hliadkami Policajného zboru.

Veliteľ hliadky pohotovostnej motorizovanej jednotky hlási všetky zistené prípady trestných činov operačnému stredisku. Predvedené, zatknuté a zaistené osoby a osoby, ktorým bola obmedzená osobná sloboda a zaistené veci odovzdáva príslušnému obvodnému

oddeleniu, orgánom činným v trestnom konaní alebo inému príslušnému orgánu spolu s úradným záznamom spracovaným v module IIS SAP „Elektronické tlačivá“. Po odovzdaní osoby s úradným záznamom a potvrdením jej prevzatia s uvedením času prevzatia, hliadka neodkladne pokračuje v plnení služobnej činnosti.

Prevzatie a následné stráženie osoby, ktorej bola obmedzená osobná sloboda a zabezpečovanie miesta udalosti prednostne vykonáva policajt obvodného oddelenia, aby hliadka pohotovostnej motorizovanej jednotky po vykonaní potrebných úkonov mohla neodkladne pokračovať vo výkone hliadkovej služby.

Ak na mieste preverenia, resp. mieste trestného činu vykonáva činnosť viac hliadok, činnosť policajtov riadi veliteľ tej hliadky, ktorá prišla na miesto preverenia prvá až do príchodu staršieho referenta pre riadenie referentov, veliteľa čaty alebo zástupcu veliteľa čaty a následne do príchodu príslušného nadriadeného.

Za riadny výkon hliadkovej služby, za včasnú hlásnu službu a spracovanie záznamu zo služby v module IIS SAP („Záznam zo služby“) zodpovedá veliteľ hliadky.

Špecifiká hliadkovej služby

Hliadková služba má isté špecifiká, ktoré ovplyvňujú formu, obsah i rozsah jej realizácie. Ide napríklad o početnosť hliadky. Zastávame názor, že v súčasnej dobe nie je vhodné vzhľadom na vývoj v spoločnosti a celkovú bezpečnostnú situáciu vykonávať hliadkovú službu vo forme ***jednočlennej hliadky***. Sme toho názoru, že vzhľadom na uvedené faktory je takýto výkon nebezpečný a neefektívny, nakoľko samotný policajt je pri výkone služobnej činnosti a plnení služobných úloh omnoho zraniteľnejší a značne limitovaný okruhom úkonov, ktoré môže účelne, efektívne i vzhľadom na svoju osobnú bezpečnosť vykonávať. Z tohto dôvodu sa domnievame, že je omnoho vhodnejšie, aby boli do hliadky velení minimálne dvaja policajti, ktorí by mohli byť posilnení aj o policajta ***psovoda so služobným psom***.

Veľmi dôležitým špecifikom činnosti hliadkovej služby je i fakt, že ***jej príslušníci bývajú spravidla prvou zložkou Policajného zboru***, s ktorou sa osoba, ktorá sa stala obeťou páchatel'a akéhokoľvek protiprávneho konania stretne. Je preto nesmierne dôležité akým spôsobom dokáže policajt vyhodnotiť vzniknutú situáciu na mieste policajne relevantnej udalosti a následne zabezpečiť miesto policajne relevantnej udalosti, zamedziť prípadnému úniku páchatel'a, príchodu nepovolaných osôb na miesto, odchodu potencionálnych svedkov z miesta udalosti, znehodnoteniu stôp a dôkazných prostriedkov, poskytnutia prvej pomoci

zraneným osobám, informovať stálu službu, či operačné stredisko o udalosti a vykonaných úkonoch, či opatreniach, či informovanie a následná koordinácia činnosti zložiek integrovaného záchranného systému po ich príchode na miesto v stanovenom rozsahu.

Obchôdzková služba

Obchôdzkovou službou sa na účely tohto nariadenia rozumie činnosť hliadky, ktorá je vykonávaná pešo, so služobným vozidlom alebo služobným plavidlom založená predovšetkým na úzkom kontakte s verejnosťou, spolupráci so štátnymi orgánmi, orgánmi územnej samosprávy, mimovládnyimi organizáciami, záujmovými združeniami, fyzickými osobami a právnickými osobami s cieľom zabezpečenia prevencie kriminality⁶, s využitím dobrej miestnej znalosti a osobnej znalosti.

Obchôdzkovú službu⁷ vykonávajú predovšetkým v územnej časti obvodu alebo územnom obvode policajnej stanice referent s územnou a objektovou zodpovednosťou a starší referent pre prácu v komunitách. V prípade potreby sa vykonáva obchôdzková služba vo viacerých územných častiach obvodu. Do obchôdzkovej služby je spolu s referentom s územnou a objektovou zodpovednosťou a so starším referentom pre prácu v komunitách velený aj starší referent pre riadenie referentov, starší referent pre riadenie policajnej stanice a referent. Hliadka vykonáva obchôdzkovú službu v služobnej rovnošate, prípadne v občianskom odevu podľa rozhodnutia riaditeľa.

Do výkonu obchôdzkovej služby v územnom obvode policajnej stanice nastupuje hliadka vykonávajúca obchôdzkovú službu na policajnej stanici ak nerozhodne riaditeľ alebo starší referent pre riadenie policajnej stanice inak. V takomto prípade hlási hliadka vykonávajúca obchôdzkovú službu nástup a ukončenie výkonu služby spôsobom, ktorý určí riaditeľ, ten zároveň určí aj spôsob vykonania inštruktáže.

Ak to bezpečnostná situácia vyžaduje, je hliadka vykonávajúca obchôdzkovú službu posilnená o dobrovoľného strážcu poriadku.

Pred nástupom hliadky do výkonu obchôdzkovej služby riaditeľ, 1. zástupca riaditeľa, 2. zástupca riaditeľa, zástupca riaditeľa, starší referent pre riadenie policajnej stanice, starší referent pre riadenie referentov alebo stála služba vykonajú jej inštruktáž. Ak nemôže vykonať inštruktáž žiadny z uvedených policajtov, hliadka vykonávajúca obchôdzkovú službu

---

⁶ Srov.: FIRSTOVÁ J., ZÁMEK, D., Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti, Wolters Kluwer, Praha 2021, EPUP, 204 s., ISBN:978-80-7676-057-8

⁷ Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru v aktuálnom znení

sa oboznámi s inštruktážou zapísanou v module IIS SAP „Denný plán“. Oboznámenie sa s inštruktážou potvrdí policajt SAPPINom. Účelom inštruktáže je najmä oboznámiť hliadku vykonávajúcu obchôdzkovú službu s bezpečnostnou situáciou a pátraním po osobách a veciach, skontrolovať výstroj, výzbroj a úpravu zovňajšku. Inštruktáž sa vykonáva ihneď po nástupe do výkonu služby, ktorá trvá 15 minút, v odôvodnených prípadoch 30 minút.

Ak na mieste preverenia, resp. mieste trestného činu vykonáva činnosť viac hliadok, činnosť policajtov riadi veliteľ tej hliadky, ktorá prišla na miesto preverenia prvá až do príchodu staršieho referenta pre riadenie referentov, veliteľa čaty alebo zástupcu veliteľa čaty a následne do príchodu príslušného nadriadeného.

Za riadny výkon obchôdzkovej služby, za včasnú hlásnu službu a spracovanie záznamu zo služby v module IIS SAP „Záznam zo služby“ zodpovedá veliteľ hliadky vykonávajúcej obchôdzkovú službu.

Špecifiká obchôdzkovej služby

Ďalším dôležitým prvkom charakterizujúcim obchôdzkovú službu je ***miestna a osobná znalosť***⁸. Miestna a osobná znalosť je pre účelný a efektívny výkon obchôdzkovej služby nevyhnutná. Ich význam spočíva v poznatkovej základni, ktorá tvorí informačnú databázu, na základe ktorej dokáže príslušný referent s územnou a objektovou zodpovednosťou vyhodnotiť možnosti svojho následného preventívneho popripade i represívneho konania smerujúceho k odstráneniu negatívnych dôsledkov pôsobenia potenciálnych, či reálne konajúcich páchatel'ov policajne relevantných udalostí a ich protiprávne konanie predpokladať a následne prípadne i eliminovať. Bezprostredne tak s ňou súvisí celková efektívnosť realizácie krokov smerujúcich k ochrane verejného poriadku a bojom s protiprávnou činnosťou. Získanie dokonalej miestnej a osobnej znalosti je proces dlhodobý a súvisí s dobou pôsobenia určeného policajta v teritóriu územnej časti obvodu, jeho prístupom k výkonu svojej funkcie, morálnymi, osobnostnými charakteristikami a v neposlednom rade i v schopnosti komunikovať s okolím, v nadväzovaní kontaktov a získavaním si dôvery obyvateľ'ov žijúcich v územnej časti jemu prideleného obvodu.

Miestnou znalosťou rozumieme dokonalú znalosť všetkých miest a objektov v pridelennej územnej časti obvodu, ktoré sú svojim významom a charakterom dôležité pre

---

⁸ KOČAN Š., LOFFLER B., ZÁMEK D., Poriadková polícia, Plzeň 2013, ISBN 978-80-7380-462-6, str.214

činnosť referentov s územnou a objektovou zodpovednosťou pri ochrane verejného poriadku a v boji s protiprávnou činnosťou. Pri miestnej znalosti ide o dôkladné poznanie:

- hraníc pridelenej územnej časti obvodu a hraníc celého územného obvodu obvodného oddelenia, kde je policajt zaradený,
- miest, kde dochádza k častému narušovaniu požadovanej úrovne verejného poriadku a k páchaniu protiprávnej činnosti,
- miest a objektov, kde dochádza k sústredovaniu osôb trestaných pre páchanie protiprávnej činnosti alebo osôb dopúšťajúcich sa protiprávnej činnosti (pohostinstvá a výčapy, rôzne úkryty ako napr. jaskyne, štôlne, parky, lomy, zrúcaniny, opustené neobývané a nevyužívané budovy fabriek, skladov, kotolní a pod.),
- miesta, kde dochádza ku nelegálnemu obchodu s kontrabandom najme tržníc, burzových a predajných miest, či už oficiálneho, či neoficiálneho charakteru,
- znalosť dislokácie inštitúcií a organizácií, ktorých činnosť je dôležitá pre bezpečnosť a stabilitu v územnej časti obvodu (napríklad hasičské stanice, lekárska pohotovosť, havarijné a opravárenské služby, úrady štátnej správy či samosprávy),
- miesta, ktoré sú vo zvýšenej miere viktímne (čerpacie stanice, záložne, banky, večierky, pošty, herne),
- miesta, ktorých charakter ich predurčuje na zvýšenú ochranu z dôvodu zaistenia bezpečnosti obyvateľstva (napr. zdroje pitnej vody, plynové a elektrické rozvážacie stanice, jadrové elektrárne, podniky vyrábajúce produkty farmaceutického charakteru, či laboratória ktoré s nimi pracujú, podniky vyrábajúce, či pracujúce s nebezpečnými chemickými látkami, látky rizikového charakteru a pod.).

Osobnou znalosťou rozumieme dôkladnú znalosť osôb bývajúcich alebo majúcich iný vzťah k pridelenej územnej časti obvodu, ktoré sú z hľadiska výkonu svojej funkcie, či zamestnania alebo svojej doterajšej, či predchádzajúcej činnosti dôležité pre plnenie úloh referentov s územnou a objektovou zodpovednosťou pri ochrane verejného poriadku a predchádzaníu a odhaľovaníu protiprávnej činnosti spadajúcej do pôsobnosti obvodného oddelenia.

Ide najmä o znalosť nasledovných osôb⁹:

---

⁹ KOČAN Š., LOFFLER B., ZÁMEK D., Poriadková polícia, Plzeň 2013, ISBN 978-80-7380-462-6, str.215

- osoby dôležité pre činnosť referentov s územnou a objektovou zodpovednosťou z hľadiska ich doterajšej protiprávnej činnosti. Dôležité je ovládať identifikačné údaje, prezývky, špecifické individuálne telesné znaky, tetovania, špecifické znaky ich protiprávneho pôsobenia úroveň a spôsob života, styky, kontakty, správanie, prípadné pracovné zaradenie (ide o osoby viackrát súdne trestané, recidivistov, osoby navádzajúce na trestnú činnosť, osoby vyrábajúce, či zadovažujúce nástroje, či prostriedky na spáchanie protiprávnej činnosti, díleri omamných a psychotropných látok, pouličné gangy, osoby so sklonomi k mravnostnej trestnej činnosti a pod.),
- osoby, ktoré sú ochotné spolupracovať s Policajným zborom, poskytujú informácie o pripravovanej protiprávnej činnosti, informácie o pripravovanom narušovaní verejného poriadku, chuligánstva súvisiaceho so športovými podujatiami,
- osoby, ktoré z titulu svojej funkcie alebo zamestnania sú povinné spolupracovať s políciou, poprípade ohlasovať protiprávnu činnosť, či narušenie verejného poriadku,
- osoby, ktorých poznatková základňa zaručuje úspešnú a efektívnu realizáciu policajnej verejno-poriadkovej činnosti starosta, poslanci obecných, či mestských zastupiteľstiev, pracovníci pohostinstiev a herní, poštoví doručovatelia, duchovní, pracovníci čerpacích staníc, domoví dôverníci, všímaví seniori dlhodobo žijúci v záujmových lokalitách,
- osoby, ktoré sú vo zvýšenej miere viktimne (môžu sa stať pre svoju dôverčivosť, či nízky stupeň inteligencie, duševnú nevyzretosť, finančnú tieseň ľahkou obeťou protiprávneho konania, či môžu byť na spáchanie takéhoto konania zneužitú).

Služobný pes v hliadkovej a obchôdzkovej činnosti

Hliadkovú, ako aj obchôdzkovú službu možno z dôvodu zefektívnenia policajnej verejno-poriadkovej činnosti vykonávať so služobným psom v danom územnom obvode, resp. jeho častiach, alebo na určených stanoviskách s cieľom zabezpečenia ochrany verejného poriadku, osôb a ich majetku. Táto činnosť je zameraná aj na vyhľadávanie a odhaľovanie trestných činov a priestupkov, prípadne na pátranie po osobách a veciach. Jej dôležitou súčasťou je zabezpečenie miesta činu v rámci výkonu prvotných úkonov na mieste konkrétnej udalosti. Hliadková ako aj obchôdzková činnosť¹⁰ vo všeobecnosti predchádza a zabraňuje porušovaniu verejného poriadku a páchaniu trestnej činnosti.

---

¹⁰ ĎURIŠIN V., Systém policajnej kynológie, Košice 2020, ISBN 978-80-8077-669-5, str. 458

Policajti velení do hliadky zakročujú v súlade so zákonom voči osobám dopúšťajúcich sa protiprávneho konania, prípadne riešia ich priestupky. Služobný pes je pri služobnom zákroku použitý ako donucovací prostriedok v zmysle § 53 zákona o Policajnom zbore č. 171/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov.

V prípade potreby dohliadajú aj na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky a vykonávajú nevyhnutné opatrenia pri porušení dopravno-bezpečnostných opatrení.

Hliadkovú činnosť so psom vykonávajú **motorizované hliadky a pešie hliadky**¹¹. Spravidla sú dvojčlenné a v prípade potreby môžu byť doplnené o príslušníkov ozbrojených síl. Hliadková činnosť sa vykonáva aj na štátnej hranici, kde je služobný pes efektívnym prostriedkom pri vyhľadávaní a zadržiavaní nelegálnych migrantov a pašerákov, ktorí protiprávne prekračujú štátnu hranicu, ukrývajú sa v nedostupných a odlahých miestach na štátnej hranici. Výcvik služobného psa je v tejto činnosti špecializovaný aj na vypracovanie pachových stôp a označovanie nájdených osôb vyštekaním.

Hliadka so služobným psom môže vykonávať obchôdzkovú činnosť na určitých úsekoch, napríklad pri ochrane vytypovaných objektov s cieľom eliminovania protiprávnej činnosti.

Obr.: Dvojčlenná hliadka so služobnými psami kontroluje okolie vodnej elektrárne.
(Zdroj: www.policie.cz/clanek/kontroly-na-virske-prehrade.aspx);¹²

¹¹ ĎURIŠIN V., Systém policajnej kynológie, Košice 2020, ISBN 978-80-8077-669-5, str. 458

¹² ĎURIŠIN V., Systém policajnej kynológie, Košice 2020, ISBN 978-80-8077-669-5, str. 458

Služobné psy sú v hliadkovej službe používané nielen pri bezpečnostných prehliadkach budov a objektov napojených na pult centralizovanej ochrany alebo budov opustených, kde sa môžu nachádzať nežiaduce osoby, ale i pri pátraní po hľadaných a nezvestných osobách, pri športových podujatiach, demonštráciách a pod.

Zatiaľ čo v minulosti boli psy živými detektormi narušenia objektu – hlásili preniknutie osoby štekotom alebo pri strážení na voľno vo vnútri oplotenia útočníka priamo zdržali, teraz plnia aj úlohu záverečného článku systému ochrany. Služobné psy vykonávajúce hliadkovú činnosť sa tak stále častejšie používajú aj ako súčasť zásahových jednotiek vysielaných na zákroky pri ochrane objektov napojených na pulty centralizovanej ochrany. Objekty sa zabezpečujú elektronickým systémom, zásahová jednotka so služobným psom musí brať do úvahy, že v takom objekte sa môže nachádzať aj nezúčastnená osoba, ale tiež ozbrojený nebezpečný páchateľ. Preto služobný pes používaný na zákrok musí byť dobre ovládateľný, lebo v takýchto situáciách nemusí mať ochranný náhubok. Služobné psy¹³ zaradované do zásahových jednotiek majú všestranný výcvik a vedia si poradiť i so stopami páchateľov v teréne, ako i vo frekvencii (v meste, v obci...). Stretávajú sa s rôznymi páchateľmi krádeží vlámaním, výtržnosťami, prejavov vandalizmu, hľadanými osobami a rôznymi protiprávnymi konaniami.

---

¹³ ĎURIŠIN V., Systém policajnej kynológie, Košice 2020, ISBN 978-80-8077-669-5, str. 458

Obr.: Hliadka Železničnej polície so služobným psom (Zdroj: Jozef Buranský)¹⁴

Záverom je potrebné zdôrazniť, že služobné psy využívané v hliadkovej a obchôdzkovej činnosti pôsobia preventívne¹⁵ na potenciálnych páchatel'ov trestnej činnosti. Často už samotná prítomnosť psa v hliadke odrádza zločincov od páchania protispoločenskej činnosti, ktorá je v rozpore s dodržiavaním zákona.

Služobný pes je v hliadkovej, ako aj obchôdzkovej činnosti veľmi cenený, pretože nahrádza množstvo iných taktických opatrení, policajných síl a prostriedkov. Dobře vycvičený služobný jedinec dokáže samostatne vyhľadať a zadržať páchatel'a, alebo vytvoriť podmienky pre úspešný služobný zákrok hliadky tak, že skrytú osobu psovodovi vopred avizuje a nedá jej tak šancu uplatniť výhodu prekvapenia pri útoku.

---

¹⁴ ĎURIŠIN V., Systém policajnej kynológie, Košice 2020, ISBN 978-80-8077-669-5, str. 458

¹⁵ Firstová J., Zámek D., Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti, Wolters Kluwer, Praha 2021, EPUP, 204 s., ISBN:978-80-7676-057-8

Záver

Autori vedeckého článku „*Využitie služobného psa vo vybraných druhoch organizačno-taktických foriem činnosti služby poriadkovej polície*“ zastávajú názor, že služobné psy sú nenahraditeľnými pomocníkmi pri ochrane zdravia, života a majetku občanov. Zákonné a legitímne využitie služobného psa ako aplikačného prostriedku v rámci realizácie policajnej verejno-poriadkovej činnosti v podobe realizácie vybraných druhov výkonných organizačno-taktických foriem činnosti (hliadková služba, obchôdzková služba) predstavuje jej výrazné zefektívnenie smerom k cieľovému objektu, ktorým je pre účely tohto článku ochrana verejného poriadku, ako aj ochrana života zdravia a majetku občanov. Vzájomná previazanosť využitia služobnej kynológie a realizácie policajnej verejno-poriadkovej činnosti predstavuje dlhoročný fungujúci vzťah, prostredníctvom ktorého sú plnené úlohy v zmysle zákona o Policajnom zbore. Autori vedeckého článku zastávajú názor, že vedecký článok a poznatky v ňom obsiahnuté napomôžu ďalej budovať základy teórie a metodológie policajných vied.

Literatúra

1. BERŽI, L. Teória policajno-bezpečnostných služieb, všeobecná časť, Bratislava 1996 ISBN 80-88751-93-4, 244 s.
2. FIRSTOVÁ J., ZÁMEK D., Prevence kriminality – nedílná součást systému vnitřní bezpečnosti, Wolters Kluwer, Praha 2021, EPUP, 204 s., ISBN:978-80-7676-057-8
3. ĎURIŠIN V., Systém policajnej kynológie, Košice 2020, ISBN 978-80-8077-669-5, str. 458
4. CHOMA, P. Poriadková činnosť polície, III diel, ISBN 80-88751-69-1, Bratislava 1996 str. 33.
5. KOČAN Š., LOFFLER B., ZÁMEK D., Poriadková polícia, Plzeň 2013, ISBN 978-80-7380-462-6, str.393
6. MACEK, P. a kol. Pořádková činnost policie, obecná část, druhé upravené vydání. Praha 2008, s. 68
7. METEŇKO J., výskumná úloha 3/2004 – Metódy výskumu a vývoja policajných činností (výsk. VVÚ 130).
8. Zákon o Policajnom zbore 171/1993 Z. z.
9. Nariadenia prezidenta Policajného zboru č. 80/2018 o činnosti základných útvarov služby poriadkovej polície Policajného zboru v aktuálnom znení